

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. J. C.**, bývajúceho v L., zastúpeného JUDr. J. K., advokátom v L., proti žalovanému **M. K.**, bývajúcemu v L., **o zaplatenie 839,44 Eur**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 3 C 36/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom z 5. novembra 2009 č.k. 3 C 36/2009-40 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 4% ročne zo sumy 4.109,51 Eur od 20. júna 2009 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že momentom omeškania žalovaného so zaplatením škody je podľa § 563 Občianskeho zákonníka deň nasledujúci po dni, ktorý bol posledným dňom na plnenie určený žalobcom. Predmetom konania je iba zaplatenie úroku z omeškania a vo výzve žalobcu z 13. júna 2009 na zaplatenie škody žalobca určil lehotu na plnenie najneskôr do 19. júna 2009. Keďže žalovaný nevykonal žiadny platobný úkon, od 20. júna 2009 (nesprávne uvedené od 20. septembra 2009 – pozn. dovolacieho súdu) sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, preto žalobcovi patria úroky z omeškania od 20. júna 2009 do zaplatenia vo výške uplatnenej a vo zvyšku žalobu (vo vyčíslenej sume 839,44 Eur a úroku z omeškania 4% ročne zo sumy 4.109,51 Eur od 14. júna 2009 do 19. júna 2009) žalobu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 3 O.s.p., keď v konaní vo väčšej miere mal úspech žalovaný, avšak v tomto konaní mu žiadne trovy nevznikli.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 26. februára 2010 sp. zn. 9 Co 18/2010 na odvolanie žalobcu rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 4% ročne zo sumy 4.109,51 Eur od 31. augusta 2008 do 13. júna 2009 v sume 129,25 Eur a od 14. júna 2009 do zaplataenia zo sumy 4.109,51 Eur vo výške 4% ročne, vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že žalovanému bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu vo výške 123.803,- Sk (4.109,51 Eur) rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. augusta 2008 a túto povinnosť bolo potrebné splniť do troch dní (§ 160 ods. 1 O.s.p.). Keďže žalovaný túto povinnosť nesplnil, dňom 31. augusta 2008 sa dostal do omeškania. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že žalovaný sa o výške škody dozvedel už pri oboznamovaní sa s trestným spisom, pretože v adhéznom konaní si žalobca uplatnil vyššiu škodu, aká mu v konečnom rozhodnutí bola priznaná. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. a čiastočným úspechom účastníkov v konaní.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Osobitne upozornil, že dovolanie podáva do všetkých jeho výrokov (t.j. aj do jemu vyhovujúcich) a to za účelom odstránenia možných pochybností o prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 238 ods. 5 O.s.p.. Dôvodnosť dovolania odvodzoval z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď za nesprávne právne posúdenie veci považuje to, že odvolací súd nesprávne ustálil začatie plynutia omeškania dlžníka. Uviedol, že v trestnom konaní z pochopiteľných dôvodov si uplatnil vyššiu náhradu škody, ktorá sa v priebehu konania ustálila, na zaplataenie ktorej bol žalovaný v nižšej sume rozsudkom v trestnom konaní zaviazaný. Ak by odvolací súd trval na tom, že žalovaný sa dostal do omeškania až 31. augusta 2008, znamenalo by to, že vo všetkých podobných prípadoch, kedy by si poškodený v trestnom konaní uplatňoval počas prípravného konania inú výšku škody, vždy by musel byť ukrátený o úroky z omeškania len z toho dôvodu, že výška škody uplatnená v prípravnom konaní sa odlišuje od výšky škody ustálenej v konečnom rozhodnutí. Žalovaný už pri preštudovaní spisového materiálu v prípravnom konaní musel vedieť, že spôsobil škodu a tiež to, v akej výške je uplatnená. Napriek tomu, že žalobca bol bdely, súd mu odoprel právo na úroky z omeškania od 29. apríla 2004 do 30. augusta 2008. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Žalovaný vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť (§ 236 a nasl. O.s.p.), a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V ustanovení § 237 O.s.p. sú vymenované vady, ktoré sú dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady uvedené v tomto ustanovení žalobca v dovolaní výslovne nenamietal a ani dovolací súd nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom trpelo niektorou z nich. Dovolanie v tejto veci preto podľa § 237 O.s.p. prípustné nie je.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok

potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods.3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Z porovnania rozsudkov prvostupňového a odvolacieho súdu je zrejmé, že napriek použitej formulácii, odvolací súd v skutočnosti potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým nepriznal žalobcovi úrok z omeškania od 29. apríla 2004 do 30. augusta 2008 a v časti, v ktorej priznal úrok z omeškania od 20. júna 2009 do zaplatenia a zmenil ho len v zamietajúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania od 31. augusta 2008 do 19. júna 2009 tak, že žalobe v tejto časti vyhovel. Z hľadiska prípustnosti dovolania možno za zmeňujúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa považovať iba taký výrok rozsudku, ktorým odvolací súd vecne zmeňuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o predmete sporu a nahrádza ho svojim iným rozhodnutím vo veci samej. V porovnaní s výrokom rozhodnutia prvostupňového súdu musí ísť o iné rozhodnutie, rozdielne rozhodnutie vo veci samej (R 12/1994). Z uvedeného vyplýva, že rozhodujúcim nie je formálne hľadisko, t.j. ako odvolací súd označil výrok svojho rozhodnutia, ale vecné hľadisko, t.j. či výsledkom porovnania oboch výrokov rozsudku je vyššie uvedená odlišnosť.

Dovolateľ výslovne uviedol, že napáda svojím dovolaním všetky výroky predmetného rozsudku.

Pokiaľ sa teda dovolanie týka rozhodnutia napadnutého v časti, ktorou bol v skutočnosti potvrdený (v časti) zamietajúci a čiastočne vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa (t.j. v časti týkajúcej sa opakovane odvolacím súdom zamietnutej žaloby na zaplatenie úroku z omeškania od 29. apríla 2004 do 30. augusta 2008 a v časti týkajúcej sa opakovaného uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania od 20. júna 2009 do zaplatenia) nejde o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu podľa § 238 ods. 1 O.s.p., ale potvrdzujúci, v ktorom odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, a preto dovolanie žalobcu ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p. prípustné nie je. Dovolanie nie je

prípustné ani podľa § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Pokiaľ žalobca namietal, že rozsudok odvolacieho súdu (v uvedenej potvrdzujúcej časti) spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia žalobcu (nesprávne ustálený počiatok omeškania) boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť rozsudku v uvedenej napadnutej časti, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v uvedenej napadnutej časti nešlo).

Pokiaľ ide o dovolanie žalobcu týkajúce sa časti výroku, ktorým bol napadnutý zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa zmenený v časti týkajúcej sa úroku z omeškania od 31. augusta 2008 do 19. júna 2009 tak, že v tejto časti bolo žalobe vyhovené, je dovolanie v tejto časti procesne prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), avšak preskúmaniu tohto výroku rozsudku odvolacieho súdu bráni jeho subjektívna neprípustnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje v tejto súvislosti na to, že neprípustnosť dovolania má vo všeobecnosti nielen objektívnu, ale aj stránku subjektívnu, ktorá sa viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a odráža stav jeho procesnej ujmy (ujmy dopadajúcej na jeho osobné pomery). Tá sa prejavuje v porovnaní najpriaznivejšieho výsledku, ktorý odvolací súd pre tohto účastníka mohol založiť svojím rozhodnutím a výsledku, ktorý rozhodnutím skutočne založil. Z povahy dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že oprávnenie na jeho podanie svedčí účastníkovi, v ktorého neprospech toto

porovnanie vyznieva. V predmetnej veci táto subjektívna stránka nie je splnená, keďže odvolací súd vo svojom rozhodnutí vo veci samej v uvedenej (zmeňujúcej) časti rozhodol v prospech dovolateľa (žalobe v tejto uplatňovanej časti vyhovel).

Pre úplnosť treba dodať, že pokiaľ žalovaný napáda dovolaním aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, tento výrok sa síce stáva súčasťou výroku rozsudku, ale nestráca povahu rozhodnutia vydaného vo forme uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu treba prípustnosť dovolania žalobcu smerujúceho proti výroku o trovách konania posudzovať podľa ustanovení § 239 O.s.p., ktoré upravujú prípustnosť dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia. V treťom odseku tohto zákonného ustanovenia sú však vymenované prípady vylučujúce prípustnosť dovolania proti rozhodnutiam, proti ktorým by inak bolo dovolanie podľa odsekov 1 a 2 prípustné. Jedným z nich je aj uznesenie o trovách konania. Dovolanie proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu preto nie je prípustné.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody procesnej prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.). Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď v súvislosti s dovolacím konaním neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2011

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Renáta Matejíková

